

man şu veciz konuşmayı yapmıştır: «Allahın lutfedip bana yüklemiş olduğu büyük mes'uliyet hariç olmak üzere sizden herhangi biriniz gibiyim.»

İşte gerçek halife, insanlardan kat kat fazla mesuliyet taşıdığı halde onların en faziletlisi olmadığını, onlardan her hangi biri gibi olduğunu bildiriyor. O, milletin vekilidir. Belki milletin ücretle çalışan bir işçisi ve hizmetçisidir.

İmam-ı Buharî'nin Hz. Aişeden naklen bildirdiğine göre, Hz. Ebubekir halife seçildiğinde şöyle demiştir: «Kavmim pek iyi biliyor ki benim sanatım, işim aile-i efradım bu maldan yiyecek ve ben de müslümanlar için çalışıp kazanacağım.»

Hükûmet işleriyle meşgul olanın vazifesi işte budur; müslümanların idaresi altında bulunanların işlerini yapmak, onlar için çalışıp kazanmaktan ibarettir. Diğer bir ifade ile millet görevlendirmiştir. Ona, hükmetme, hükümet işlerini yürütme derece ve rütbesini millet vermiştir. Doğru yolda gittiği müddetçe millet her zaman onun yanındadır ve yardımcıdır. Doğru yoldan ayrıldığı zaman da millet onu doğru yola getirir.

Büyük âlim Ebu Müslim, müminlerin emiri bulunan Hz. Muâviye'nin huzuruna girer ve ona açık olarak şöyle der: «Ey ecir (ücretle çalışan) sana selâm olsun» Hz. Muaviye'nin yanında bulunanlar: «Ey emir (emreden, hükmeden) sana selâm olsun» de, derler. O zaman Ebu Müslim yine: «Ey ecir sana selâm olsun» der. Orada bulunanlar önceki sözlerini tekrarlar. Ebu Müslim de önce söylemiş olduğu sözü, tekrar îade eder. Bu durum karşısında Hz. Muaviye şöyle söyler: «Ebu Müslim'i kendi haline bırakın. O, söylediği sözün ne demek olduğunu bilir.»

Bu anlayış ve davranıştan çıkan sonuç sudur: Her müslüman; hakkı, adaleti, iyiliği emretme, kötülüğü önleme hususundaki tutumuna ve bunlara karşı riâyet etmesi sayesinde kazanmış olduğu şahsiyete, bunlar hakkında taşımış olduğu mesuliyet duygusunun derecesine göre tanınır ve bilinir. Bir kadın, tahtında hüküm süren bir halifenin hatasını meydana çıkarırsa o halifenin de: «Kadın isabet etti, (gerçeği söyledi) ben hata ettim» diye durumu insanlara ilân etmesinde bir beis yoktur ve bu, bir eksiklik teşkil etmez.

FETİH MARŞI

**Yelkenler biçilecek yelkenler dikilecek.
Dağlardan çektilen, kalyonlar çekilecek.
Kerpetenlerle surun dişleri çekilecek...
Yürü hâlâ ne diye oyunda, oynastasın...
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.**

**Sen de geçebilirsin yardan, anadan serden.
Senin de destanını okuyalım ezberden.
Haberin yok gibidir taşıdığım değerden...
Elde sensin, dilde sen; gönüldesin, baştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.**

**Yüzüne çarpmak zamanenin fendini;
Göster: Kabaran sular nasıl yıkar bendini?
Göster: Kabaran sular nasıl yıkar bendini?
Çocuk görme, hor görme delikanlım kendini.
Şu kırık âbideyi yükseltecek taştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.**

**Bu kitaplar Fatih'tir, Selim'dir, Süleyman'dır;
Şu mihrap Sinanüddin, şu minare Sinan'dır...
Haydi artık uyuyan destanını uyandır..
Bilmem, neden gündelik işlerle telâştasın?
Kızım, sen de Fatih'ler doğuracak yaştasın.**

**Delikanlım, işâret aldığın gün atandan
Yürüyeceksin, Millet yürüyecek arkandan...
Sana selâm getirdim Ulubathı Hasan'dan...
Sen ki burçlara bayrak olacak kumaştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.**

**Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin;
Çelebiler çekilip haremlemlerle kuşlasın!
Yürü aslanım, fetih hazırlığı başlasın.
Yürü, hâlâ ne diye kendinle savaştasın?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.**

ARİF NİHAD ASYA